

פרוטוקול מפגש 5 ינואר 2022

נוכחים בזום:

אהבה כהן – הספריה הלאומית
אורן בן-צבי – אוניברסיטת תל אביב
אלחנן אדלר – הספריה הלאומית
דפנה מזרחי-מלצר – האוניברסיטה העברית
ורדית נצר-דרוף – האוניברסיטה הפתוחה
טלי רוזנבלט-פורת – אוניברסיטת תל אביב
ילנה אלכסייב – אוניברסיטת תל אביב
יוליה סימונוב – האוניברסיטה הפתוחה
יניב לוי-כורם – הספריה הלאומית
ירדנה לוינברג – אוניברסיטת חיפה
מיכל אילני – אוניברסיטת בן גוריון
סבטה רוזנברג – המכללה למנהל
עפרה כהן – מכללת דוד ילין, מאגד המכללות
קלוד מלאך – אוניברסיטת בר אילן
רואי כהן - טכניון
רוחמה ברגמן – אוניברסיטת בר אילן
ריטה ברזנר – אוניברסיטת תל אביב
ריני גולדסמית – הספריה הלאומית
שרון שפירא-גלאובך – אוניברסיטת חיפה
תמר-בלומנדל-לינק – האוניברסיטה העברית

אורחים:

מאיה עמיכל – מכון ויצמן

תכנית מפגש זום: 5 בינואר 2021

הקצאת זמן	מציג	אפיון הנושא / אופי הדיון	הנושא
5 דקות	שרון		פתיחת המפגש
5 דקות	שרון	עדכון חברי הפורום	Network Zone - פגישת הועדה המתמדת עם אקסליבריס
10 דקות	דודו המנחם (יו"ר תת-הועדה)	דו"ח מצב (נדחה מהמפגש שעבר)	המלצות תת-הועדה למוסיקה
15 דקות	דפנה (יו"ר קבוצת עלמא של מאל"י)	דו"ח מצב (נדחה מהמפגש שעבר)	עלמא: קייסים ארציים פתוחים
10 דקות	חנוך רוניגר (האוניברסיטה העברית)	עדכון: סקירת האלמנטים המטופלים באמצעות ה-NRS בהתאם לבקשות שהוגשו על ידי הספריות	קובץ הזהויות הלאומי (CZ_NLI): enhance + save NRs
10 דקות	רקע: דפנה (MELI case ;#00735719 indicators for series) הספרייה הלאומית	1. בחינת צרכי הספריות ומידת הנחיצות בשינוי המצב הקיים הצבעה וקבלת החלטה	סדרות בעלמא: אינדיקטורים ברשומות הזהות (130) ואינדיקטורים ברשומות הביבליוגרפיות (830)
5 דקות			הפסקה (אופציונלי)
25 דקות	דפנה (האוניברסיטה העברית); הספרייה הלאומית	המשך דיון מהמפגש שעבר	רשימה ארצית של סוגי חומר (999 material type): תוספות לרשימה הארצית תצוגה וסינון על פי סוג חומר בפרימו-ULI
20 דקות	רקע: שרון	1. בחינת המהלך והשלכותיו 2. מיפוי הגורמים שיש לערב במהלך הקמת ועדה לבחינת הנושא והמלצות	קובץ הזהויות הלאומי - שינוי מדיניות קביעת המונח הלועזי המועדף בשמות מוסדות ישראלים: קביעת המונח על פי השם הלועזי במקום על פי תעתיק השם העברי
5 דקות	אורן (פרויקט פיור)	יישור קו בין כל המוסדות	קובץ הזהויות הלאומי: יצירת רשומת זהות ב-NLI לכל affiliated

הפורום הארצי למטא-דאטה וקיטלוג
פרוטוקול מפגש זום שנערך ב-5 בינואר 2022
רישום בעת המפגש: דפנה מזרחי-מלצר
עריכה: שרון שפירא-גלאובר

			person בעל מספר orcid במוסדות הישראליים
5 דקות	אורן (אוניברסיטת תל-אביב)	בקשה להבהרת/קביעת מדיניות	קובץ הזהויות הלאומי: תיעוד תאריכים בשדה 373
אם יוותר זמן	מיכל (אוניברסיטת בן-גוריון)	מענה לשאלה: האם מיושם קיטלוג ברוסית/קירילית בכלל ספריות הפורום?	קיטלוג ברוסית/קירילית
אם יוותר זמן	שרון	בירור: האם הפורום מוצא לנכון לפעול גם בתחומים אלה	חומרים ארכיוניים בספריות וחומרים ארכיוניים העוברים דיגיטציה במסגרת הספריות
5 דקות	שרון		סיכום פעולות המשך

עדכונים של שרון:
ברכות לאהבה על קבלת תפקיד הנציגה האירופית ב-RSC (RDA Steering Committee) המפגש הבא של הפורום יתקיים ב-9 בפברואר.

אהבה
הדרכה על זהויות - הלאומית תשלח הודעה על מועדי רישום.
אם יש נושאים המעוניינים שיופיעו בהדרכה, נא לשלוח לאהבה תוך שבועיים בלבד.
ה-RDA steering committee - אהבה תהיה הנציגה האירופית.
יש לנו נציגים בוועדות זהויות של מקומות ותאגידים, שפות רשמיות של תאגידים בסביבה רב-לשונית, ודתות.
הכוונה היא לשפר את היכולות של RDA לשקף את המגוון הקיים מחוץ לעולם המערבי והנוצרי.
דיווחי הספריות השותפות במז"ל על בעיות בזהויות נשלחות דרך הדוא"ל ל-Salesforce.
אם לאחר שבועיים השותפים טרם קיבלו תשובה, ניתן לשלוח תזכורת, אבל לוודא שהפנייה לא צריכה להיות מטופלת גם מצד השותפים.

אלחנן

שדה 999 בפרימו ULI

https://docs.google.com/spreadsheets/d/1vE8Xn2II0IVcsAckJrMERrb_FCPbimgwof66KXQjaDA/edit

- בטור A מופיע המעבר מ-ULI02 ל-ULI03. המטרה ליישר קו עם סוגי החומר של פרימו VE.
בטור B מופיע ה-999 הקביל בתוך ULI. זו רשימה מורחבת יותר.
כל דבר אחר הוא 999 שאינו ברשימה הקבילה וקיים אזי:
1. צריך לעשות לו מיפוי לאחד מה-999 הקבילים.
2. רשומה עם 999 שלא עבר מיפוי ימופה בפרימו של ULI לפי הפוזיציות המקודדות בשדות LDR ו-008.

נוסיף לרשימת ה-999 הקבילים את הערכים: CDISC/CDISK.
לאחר סיום המהלך כל ספרייה תצטרך לשלוח את הקטלוג מחדש ל-ULI.

שאלה של שרון - האם לא כדאי לבצע את המיפוי קודם לפי LDR ו-008 ולא לפי 999.
תשובה של אלחנן - בספרייה הלאומית יש הרבה 999 של BOOK עם הגדרות שונות של LDR ו-008.
הדבר נכון גם לגבי ספריות אחרות. יניב הוסיף שעושים מבצע ניקוי ב-LDR ו-008 בלאומית, ואח"כ ישקלו את העניין שוב.

יש שתי שאלות שנותרו פתוחות:
מה לעשות עם שאלונים - לפרימו אין מונח כזה
מה לעשות עם 999 של אטלסים

שרון הוסיפה שלא כל אטלס הוא בהכרח אטלס של מפות - למשל אטלס של גוף האדם.

החלטה:
אם מדובר בספר שהוא אטלס של מפות, יש לקטלג כחומר קרטוגרפי עם MAP=999.
כל אטלס אחר יהיה BOOK

שאלונים
ירדנה הוסיפה שלא ניתן להגדיר שאלונים באמצעות שדות LDR, וב-008 MARC21.
בחיפה מקטלגים שאלונים מתוך תיזות ברשומות נפרדות מרשומת התיזה, ולא מוסיפים לרשומות תיזות הכוללות שאלונים שדה questionnaire=999
בבן גוריון מוסיפים questionnaire=999 לתזות הכוללות שאלונים ולא מקטלגים את השאלונים בנפרד.
בתל-אביב יש גם קיטלוג של שאלונים בנפרד וגם מוסיפים questionnaire=999 לתזות הכוללות שאלונים.
באוניברסיטה העברית מוסיפים לתזות הכוללות שאלונים שדה "שאלונים" 655.

החלטה:
הספריות יכולות להוסיף 999 "questionnaire" הן לתזות הכוללות שאלונים והן לשאלונים המקוטלגים בנפרד.
ב-FACET של ULI יתווסף הערך "שאלונים" שיאגד את כל הרשומות בהן קיים questionnaire=999 (בין אם מדובר ברשומות של תיזות הכוללות שאלונים ובין אם מדובר ברשומות של שאלונים בודדים).

ירדנה:
בחיפה הטמיעו את "ריאלטו", ובמקום לעשות copy to catalog החליטו להוסיף local extension.
בויצמן גם התחילו עם ריאלטו.
בחיפה המטרה היא להתבסס יותר על רשומות CZ ופחות על רשומות לוקליות.
אורן הציע לדון על הנושא בנפרד, שכן נראה שמדובר בנושא רחב.

ירדנה השיבה שכרגע הם בשלב של פילוט ולא בטוח שזו ההחלטה שתישאר.

יניב:

עדכון לגבי OCLC: הספרייה הלאומית מתכננת לעדכן את המצאי שלה ב-OCLC באמצעות מחיקת המצאי הנוכחי והוספתו לשם מחדש. כל ספרייה יכולה לעדכן את המצאי שלה מול OCLC.

תוכנת METADOOR (מוצר חדש של אקסליבריס): סוכם שיטמיעו את המוצר החדש. למוצר יש שני חלקים:

איסוף של כל הרשומות שקיימות ממילא בעלמא שהספריות נתנו הסכמה על כך. התוכנה מזהה אילו רשומות הן זהות (identical), על פי אלגוריתם מסוים, ויוצרת "רשומה מדודפת". התוכנה מזהה איזו רשומת אשכול טובה יותר, ואז כל ספרייה תוכל לבחור איזו רשומה להעתיק. ההעתיקה יכולה להיות ברמת שדה או רשומה שלמה.

אפשר יהיה להחליט מאילו ספריות מעתיקים והאם העתקה תהיה אוטומטית. אפשר למשל לעשות Rule של הוספת שדה X מספרייה מסוימת.

הספרייה הלאומית חתמה על הסכם עם אקס ליבריס והיא תהיה developer partner בפיתוח המוצר של Metadoor.

אם אנחנו כקהילה נעבוד עם הכלי נכון, נוכל לייצר תהליך ULI חזק יותר. זה יאפשר יצירת רשומות טובות יותר, העתקה טובה יותר וכדומה.

בסיכום עם פורום המתמדת והתייעצות עם יו"ר הפורום הארצי למטא-דאטה וקיטלוג (שרון), הוקמה ועדה מייעצת שתייצג את כלל הספריות ותשקף את תהליכי העבודה הישראליים (מתי מעתיקים, מה מעתיקים וכו'), והיא תלווה את הספרייה הלאומית בעבודתה מול אקסליבריס בפיתוח המוצר.

הועדה כוללת את אהבה ואלחנן מהספרייה הלאומית, שרון שפירא-גלאובך (חיפה), דפנה מזרחי-מלצר וחנוך רוניגר (העברית), יוסי טיסונה (בן גוריון), שרית סאס-סמבול (בר-אילן), אורן בן-צבי (ת"א). בכל מקרה הוועדה תהיה כל הזמן בקשר גם עם הפורום והיו דיווחים שוטפים. המטרה היא לנצל טוב יותר את ULI ולהגביר את שיתוף הפעולה בין הספריות, ולהפנות את תשומת הלב לתכונות המערכת הנחוצות לעבודה עם שפות הנכתבות מימין לשמאל, ובשפה העברית בפרט. בעולם ה-development partner יש ספריות כמו הרווארד שיתנו רשומות, אוניברסיטת מינסוטה, הקונסורציום השוויצרי, ועוד.

ייתכן שהטריגר לפיתוח התוכנה הוא שאקס ליבריס מחפשים דרך לתת רשומות טובות יותר ל-CDI ו-CZ. מספר מחברי הוועדה דיווחו שעדיין יש חשיבות לשימוש ב-OCLC גם בזכות הממשק של ה-connexion וגם כי אם יש רשומה שלא קיימת ב-METADOOR, עדיין נרצה להעתיק רשומה מ-OCLC. לפי אקס ליבריס: ה-METADOOR אמור להיות מוצר חנימי ולא מוגבל ללקוחות אקס ליבריס בלבד.

אורן – דיווח על הנעשה בפרייקט Pure:

האתגר הוא לאכלס במערכות CRIS מידע על חומרים בעברית של חוקרים. נכון להיום אין מאגר שמכסה ספרים בצורה טובה. ULI זה כיוונו הספרים המקסימלי לפחות לחוקרים באוניברסיטאות. ניתן לייבא על סמך ORCID את הספרים הרלוונטיים. ות"ת מאוד רוצים להכניס ספרים, אבל הסגל לא מעוניין להכניס מידע למערכת. הבעיה העיקרית היא כפילויות רבות ב-ULI. נראה שדיליה מ-ULI של המוסד עצמו יכול לחסוך כפילויות רבות.

בת"א עשו קליטה ראשונית של הכול, ומאז רק רשומות חדשות. הדליה מ-ULI היא של רשומות של ת"א ושל הספרייה הלאומית, מוזיאון ישראל או מוזיאון ת"א לאמנות. כמות הכפילויות ירדה בצורה משמעותית. דלייה שגויה היא פרסום שקושר לאדם הלא נכון, כי הפרסום מקושר לזיהוי מסוים. במקרה כזה, צריך למחוק את הפרסום מ-CRIS. השאלה היא האם רוצים לעדכן גם את הקטלוג. חיבור שגוי נובע תמיד מהמאסטר רקורד. הרבה פעמים דליה של ת"א מגלה שגיאה ברשומה של הספרייה הלאומית. לעיתים יש רשומות מוצלחות יותר בת"א ולא במאסטר רקורד. כלומר המאסטר רקורד לא תמיד הטוב שברשומות. נדרש ב-PURE טיוב רשומות למרות האוטומציה הקיימת. השאלה היא האם הספריות מעוניינות לקבל עדכון שצריך לטייב רשומות. ריני דיווחה שנקודות הגישה ברשומות הביבליוגרפיות של הספרייה הלאומית לא תמיד נבדקות עד הסוף, ולכן היא תשמח לקבל עדכונים ולתקן את הרשומות בהתאם.

סיכום:
כל הספריות החברות בפורום הביעו את רצונן לקבל דיווחים על בעיות בנקודות הגישה ברשומות שלהן.

אורן ממליץ לשלוח את ההודעה לצורך בתיקון לספרייה שהיא המאסטר רקורד ב-ULI. ניתן לדווח גם ברשימת התפוצה של הפורום (MetCat-IL) ו/או להודיע לאהבה ולבקש שתשלח את המקרה בדוח השבועי של "שימו לב".